Primärvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Barn kvinnor unga och asyl
Sandra Dolietis

TJÄNSTEUTLÅTANDE PVN 2023-1068

Primärvårdsnämnden

Förlängning av avtal med Folktandvården i Region Stockholm avseende tandvård till asylsökande med flera och personer utan tillstånd

Ärendebeskrivning

Primärvårdsnämnden beslutade den 24 januari 2024 att teckna avtal med Folktandvården Stockholms läns AB om tandvård för asylsökande med flera samt personer utan tillstånd. Avtalet gäller för perioden 1 januari 2024 till 31 december 2026 med möjlighet till förlängning i ytterligare två år.

Vid ett dialogmöte den 24 september 2026 enades parterna om att förlänga avtalet med ett år. I tilläggsavtalet anges att avtalet ska justeras i enlighet med kommande lagstiftning om tandvård för asylsökande och personer utan tillstånd som träder i kraft den 2 januari 2027 enligt proposition Skyldighet att betala för tandvård – nya regler för vissa utlänningar (2025/26:300). Justering kan också bli aktuell vid ytterligare ny lagstiftning eller ändrade regelverk som träder i kraft under avtalsperioden.

I tjänsteutlåtandet anges att hälso- och sjukvårdsdirektören ges delegation att besluta om nödvändiga avtalsjusteringar med anledning av lagändring samt om eventuell ytterligare förlängning av avtalet.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Tilläggsavtal med Folktandvården om förlängning av avtal om tandvård till asylsökande med flera och personer utan tillstånd (PVN 2023-1068)

Förslag till beslut

Primärvårdsnämnden beslutar följande:

1. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att teckna avtal om förlängning av vårdavtal Tandvård till asylsökande med flera och

personer utan tillstånd, med Folktandvården Stockholms läns AB, org 556574-3597 i Region Stockholm för tiden den 1 januari 2027 till 31 december 2027.

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören ges delegation att justera avtalet i enlighet med de lagändringar som träder i kraft den 2 januari 2027 enligt proposition Skyldighet att betala för tandvård – nya regler för vissa utlänningar (2025/26:300), samt vid eventuell ytterligare ny lagstiftning eller ändrade regelverk som träder i kraft under avtalsperioden.

3. Hälso- och sjukvårdsdirektören ges delegation att fatta beslut om eventuella ytterligare förlängningar av avtalet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Sedan 2024 har Hälso- och sjukvårdsförvaltningen avtal med Folktandvården Stockholms län AB om allmäntandvård för asylsökande med flera samt personer utan tillstånd. Uppdraget omfattar att kalla asylsökande barn till undersökning samt att erbjuda tandvård till barn och vuxna inom målgruppen utifrån deras behov. Folktandvården ansvarar även för all specialisttandvård för dessa grupper. Enligt EU:s nya regelverk benämns asylsökande numera sökande av internationellt skydd. I detta dokument används dock fortsatt benämningen asylsökande, eftersom den används i avtalet.

Avtalet gäller till och med den 31 december 2026 och har tecknats utifrån nuvarande lagstiftning. Vuxna asylsökande ska erbjudas tandvård som inte kan anstå enligt *Lag (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.*, medan barn till och med 17 år ska erbjudas fullständig tandvård på samma villkor som folkbokförda barn. Personer som vistas i Sverige utan tillstånd har motsvarande rätt till tandvård enligt *Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd*. Eftersom avtalet löper ut den 31 december 2026 behöver det förlängas eller ersättas med ett nytt avtal.

Överväganden
Den 2 januari 2027 träder ny lagstiftning i kraft, som innebär en ökad skyldighet för vuxna asylsökande med flera och vuxna personer utan tillstånd att betala för tandvård.

Barn som är asylsökande eller personer utan tillstånd är undantagna den nya lagstiftningen och kommer fortsatt erbjudas subventionerad fullständig tandvård.

Regionens bedömning är att det fortsatt behöver finnas avtal med Folktandvården för tandvård till både asylsökande med flera och personer utan tillstånd. Avtalet säkerställer att det finns mottagningar som tar emot dessa patientgrupper samt att Folktandvården får fortsatt kostnadstäckning för utförd tandvård som inte kan anstå.

Det råder fortfarande osäkerhet kring tillämpningen av den nya lagstiftningen, särskilt när det gäller tandvård för personer utan tillstånd. Det är därför ännu oklart hur ett framtida avtal för tandvård till asylsökande med flera och personer utan tillstånd bör utformas.

En förlängning av nuvarande avtal säkerställer att Folktandvården får kostnadstäckning under tiden som den nya lagstiftningen implementeras. Genom att förlänga nuvarande avtal under en övergångsperiod skapas förutsättningar att anpassa avtalet efter den nya lagstiftningen och efter att samverkan med kommunerna och Migrationsverket har etablerats. Det bidrar till en trygg övergång till nya villkor och rutiner samt minskar risken för att patienter eller vårdgivare hamnar i kläm.

Ekonomiska konsekvenser
Kostnaden för avtalet beräknas uppgå till ca 12 miljoner under 2026. En förlängning av nuvarande avtal bedöms inte medföra ökade kostnader inom avtalsområdet. När bestämmelserna i proposition 2025/26:300 införs kan det leda till att asylsökande och personer utan tillstånd söker tandvård i mindre utsträckning eller kommer vända sig till vårdgivare utan avtal. Det innebär färre patienter hos Folktandvården och därmed lägre kostnader för hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Beslutet bedöms ha positiva konsekvenser för patientsäkerheten genom att bidra till en trygg och kontrollerad övergång till nya villkor för tandvård för sökande av internationellt skydd med flera och personer utan tillstånd, samt för berörda vårdgivare.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet bedöms bidra till en mer jämlik vård. Förlängningen säkerställer att vårdgivaren får ersättning för tandvård till vuxna asylsökande med flera och personer utan tillstånd under en övergångsperiod när lagstiftningen ska implementeras och kommunerna samverka till att personer utan tillstånd, i avsaknad av personnummer och ibland även adress, får en jämlik bedömning av bistånd i olika kommuner.
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Beslutet medför inte några nya eller utökade krav på dokumentation eller administration. När bestämmelserna i proposition 2025/26:300 införs förväntas den administrativa belastningen öka, bland annat genom behovet att hänvisa vuxna personer utan tillstånd till kommunerna för prövning av ekonomiskt bistånd samt informera berörda patientgrupper om den nya lagstiftningen och dess konsekvenser. Genom beslutet ges vårdgivarna möjlighet att införa nya rutiner successivt under en övergångsperiod, vilket minskar den administrativa belastningen och risken för fel i hanteringen.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Christoffer Bernsköld
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Folktandvården Stockholms läns AB
Akten